

Nelaisvi niekada ir jokiū būdu nesame buvę...
Vytautas, didysis Lietuvos kunigaikštis, 1429 m.

*Kaip aušrai auštant nyksta ant žemės nakties tamsybė,
o kad taip jau prašvistų ir Lietuvos dvasė! Toks mūsų troškavimas ir noras.*
Dr. Jonas Basanavičius, 1883 m.

Lietuvos valstybės keliu

2020-ųjų Vasario 16-oios šventinė jaunimo eisena

Iš senosios Lietuvos valstybės centro – iš Šventaragio slėnio, nuo Valdovų rūmų ir Katedros, kurioje ilsisi Vytautas ir kiti didieji kunigaikščiai – bus einama pro Signatarų namus, Vilniaus rotušę, Didžiojo Vilniaus seimo rūmus iki Rasų kapinių. Rasų kapinėse pagerbsime Vasario 16-osios akto signatarų Jono Basanavičiaus, Mykolo Biržiškos ir Jono Vileišio, 1863 metų sukilimo vadų, už Tėvynės laisvę žuvusių savanorių kapus.

Tai kelias – jungiantis mus su Lietuvos valstybe ir jos kūrėjais. Einame juo, kad nusilenktume protėviams ir prisimintume turintys savo namus istorijoje.

Eisena pradedama 10 val. Katedros aikštėje prie Gedimino paminklo.

***

Lietuvos valstybės kelias ves Pilies, Didžiąja ir Aušros Vartų gatvėmis.

Šiame kelyje - 16 svarbių Valstybės istorijos vietų:

1. Katedros aikštė, Šventaragio slėnis su Vilniaus arkikatedra bazilika ir Valdovų rūmais. Senosios Lietuvos valstybės centras.
2. Pilies g. 8. Čia 1918-1925 m. gyveno Vilniaus vyskupas, palaimintasis Jurgis Matulaitis.
3. Pilies g. 11. XVIII amžiaus pabaigoje čia veikė LDK riterių mokykla - kadetų korpusas, kuriame paskaitas skaitė architektas Laurynas Gucevičius, 1794-aisiais vadovavęs Vilniaus miestiečių gvardijai.
4. Pilies g. 21. Šv. Jonų bažnyčioje XVII amžiuje lietuviškus pamokslus sakė Konstantinas Sirvydas, Jonas Jaknavičius. 1794-aisiais Vilniaus universiteto profesoriai ir visuomenė čia iškilmingai pagerbė už laisvę žuvusius Lietuvos sukilėlius. 1939-1943 m. čia pamokslus sakė kunigas, rezistentas Alfonsas Lipniūnas – Štuthofio konclagerio kankinys.
5. Pilies g. 22. Čia stovėjo LDK etmono Konstantino Ostrogiškio, 1514 m. laimėjusio Oršos mūšį prieš maskvėnus, namai. Vėliau čia buvusiuose rūmuose gyveno Kristupas Radvilas Perkūnas, kovose su Maskva išgarsėjęs LDK etmonas. Čia savo vaikystę ir jaunystę praleido poetas Julius Slovackis, 1831-aisiais Lietuvos sukilėliams sukūręs „Lietuvių legiono giesmę“.
6. Pilies g. 23. Šio modernaus namo vietoje stovėjo LDK kanclerio, valstybės savarankiškumo gynėjo Mikalojaus Radvilo Juodojo ir jo sūnaus, kardinolo Jurgio Radvilo rūmai, vadinti Kardinalija.
7. Pilies g. 26. Buvęs Štralio namas, kuriame Lietuvos Tarybos nariai 1918 m. vasario 16 d. pasirašė Nepriklausomybės aktą, dabar Signatarų namai.
8. Didžioji g. 4. Chodkevičių rūmai: LDK etmonas Jonas Karolis Chodkevičius – Salaspilio (1605 m.) ir Chotyno (1621 m.) mūšių laimėtojas.

9. Didžioji g. 7. LDK etmono Mykolo Kazimiero Paco, 1660 m. išvadavusio Vilnių iš maskvėnų, rūmai.
10. Didžioji g. 19/2. Čia buvusiuose burmistro Jokūbo Babičiaus namuose apie 1522-uosius Pranciškus Skorina išspausdino pirmąją knygą Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. Šiame pastate veikė ir garsi brolių Mamoničių spaustuvė, 1588-aisiais išleidusi Trečiąjį Lietuvos Statutą.
11. Didžioji g. 31. Rotušė, kurioje 1794 m. dirbo Lietuvos Tautos Aukščiausioji Taryba, mėginusi išgelbėti Lietuvos valstybę. Rotušės aikštėje už Lietuvos valstybės išdavystę 1580 m. buvo nukirsdintas didikas Grigas Astikas, o 1794 m. pakartas paskutinis LDK etmonas Simonas Kasakauskas.
12. Didžioji g. 34. Šv. Kazimiero, Lietuvos valstybės globėjo, bažnyčia, papuošta valstybės valdovų Jogailaičių karūna.
13. Aušros Vartų g. 5. Filharmonija, čia buvusiuose Miesto salės rūmuose 1905 m. gruodžio 4-5 d. posėdžiavo Jono Basanavičiaus iniciatyva sukviestas Didysis Vilniaus seimas, pareikalavęs Lietuvos savarankiškumo.
14. Aušros Vartų g. 19. 1918 m. čia posėdžiavo Lietuvos Taryba, gyveno Jonas Basanavičius.
15. Aušros Vartai. 1794 m. liepos 19-20 d. Vilniaus miestiečiai šiuos vartus didvyriškai apgynė nuo Rusijos imperijos kariuomenė.
16. Rasų kapinės. Vasario 16-tosios Aktos signatarų Jono Basanavičiaus, Mykolo Biržiškos ir Jono Vileišio kapai, sovietų nužudytų signatarų Kazio Bizausko, Prano Dovydaičio, Vlado Mirono simbolinis kapas, 1863 metų sukilimo vadų, už Lietuvą žuvusių karių savanorių, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Mykolo Römerio, Vinco Mykolaičio-Putino, Balio Sruogos, Kazio Borutos ir daugelio kitų garsių Lietuvos žmonių kapai.